

Alinyazısı Saati ya da Doğudan Gelecek Atlı

Âtîf BEDİR

Bir gün doğudan bir atlı gelecektir. Atın ayağından çıkan toz, altın tozundan daha değerlidir. Çünkü at bir başkaldırı ötesi medeniyetini taşımaktadır. Buradaki ‘Başkaldırı Ötesi Medeniyeti’nden kasıt Diriliş Düşüncesi’dir. Atlı, Tanrı aşkından doğmuş ve dirilişi muştulamak üzere gelecektir. O atlı ki, Mevlâna çizgili, Muhyiddin-i Arabî gölgeli, Gazali hacimli; yani İslam uygarlığının öncülerinin toplamını ruhunda barındıran bir atlıdır.

“Doğudan gelecek atlı” imgesi Sezai Karakoç’un “Alinyazısı Saati” adlı şiirinde geçen ve insanlığın dirilişini muştulayan bir simgenin şiirsel anlatımıdır.

Sezai Karakoç, “Alinyazısı Saati” adlı şiiri 1979-1988 yılları arasında yazmıştır. Şiir alt başlığı *Onüçüncü Sağanak: kış sağanığı. Ölüm. Sonra çark bir daha dönecek: diriliş* adını taşıyan ve on üç bölümden oluşan; aynı zamanda son şiir kitabına da adını vermiştir.

Bu uzun şiir, şimdilerde bir çoğunda savaş ve kaos yaşanan İslam şehirlerine yakılmış on üç ağıt, on üç güzellemedir. Kitabın son şiiri “Ağustos Böceği Bir Meşaledir” şiiri ise bağımsız bir şiirdir. Bu yazıda şiirin ilk üç bölümü ele alınacaktır: Kudüs, Bağdat ve Şam bölümleri. Şiirin en uzun bölümü İstanbul’a ayrılmıştır ve bu ayrı bir yazıya konu olabilecek kadar önemli bir bölümdür.

“Alinyazısı Saati” şiirinde isimleri geçen şehirler bir zamanlar en görkemli hâliyle İslam medeniyetinin hüküm sürdüğü şehirlerdir. Bu şehirler şimdilerde bir kışı ve ölüm sessizliğini yaşamaktadır. Yaşanan ölüm sessizliği arasında bu şehirlerden bazıları yakılıp yıkılmakta, öte yandan bir kurtuluşu ve yeniden dirilişi beklemektedirler. Dirilişi doğudan gelecek bir atlı getirecektir. Doğudan gelecek ve bu şehirleri kurtaracak olan atlı, tam da bir şiirin öznesi olacak ve muhayyilede yer edecek imgedir. Bu şehirlerin kurtulması ve dirilmesiyle birlikte temsil ettiği medeniyet de yeniden dirilecektir. Çünkü şehirlerin tümünün altın harflerle yazılmış görkemli bir geçmişi vardır.

“Dokuz şehir kurtulsun
Kurtulacaktır Müslümanlar
İnsanlık kurtulacaktır.»

Bu dokuz şehir ise şunlardır: Mekke, Kudüs, İstanbul, Bağdat, Şam, Kahire, Beyrut, Kabil ve İslamabat.

Bu şehirler iç içe geçmiş iki üçgen ve bir daireden oluşmaktadır. İç üçgenin köşelerini İstanbul-Bağdat-Şam oluştururken, dış üçgen ise Kudüs, Beyrut ve Kabil'i içine alarak Afrika'dan Malezya'ya kadar gider. Ortada ise bir daire vardır bu dairede Kahire-İslamabat ve Mekke dönmektedir.

Şimdilerde bu şehirlerden Mekke ve İstanbul dışındaki yedisinde işgal, savaş ve iç karışıklıklar hüküm sürmektedir. Dokuz İslam şehrinden yedisinde her gün Müslüman kanı akmaktadır. Mekke ve İstanbul ise kalbi kırık ve mahzun bir şekilde İslam dünyasının yeniden diriliş gününü ve bu diriliş gerçekleş-tirecek ve atının ayaklarından çıkan tozun altın tozundan daha değerli olduğu atlıyı beklemektedirler.

Atlı bir semboldür aslında. Tüm bu şehirleri kurtaracak olan ve doğudan gelecek atlı bir kişi değil bir inançtır. Üzerine ölü toprağı serpilmiş bu şehirler bir gün yeniden dirilecektir.

Alın yazısı Saati şiiri Kudüs şehriyle başlar. Çünkü Kudüs bu kördüğümü çözecek kılıçtır. Kudüs şehri kurtulduğunda diğer sekiz şehir de kurtulacaktır. Düğüm bu kutlu şehrin kurtulmasıyla çözülecektir.

Nuri Pakdil'in 'Ben Kudüs'ü bir kol saati gibi taşıyorum' dediği ve her insanın günde bir defa Kudüs'ü düşünme saatinin olması gerektiğini söylediği bu şehir, Sezai Karakoç'un şiirlerinde de aynı duyarlılıkla ele alınır. Çünkü Kudüs şehri kutsal bir şehirdir.

Şiir,

"Ve Kudüs Şehri. Gökte yapıp yere indirilen şehir.

Tanrı şehri ve bütün insanlığın şehri.

Altında bir krater saklayan şehir.

Kalbime bir ağırlık gibi çöküyor şimdi." diye başlar.

Kudüs şehri Tanrı'nın gökte yapıp yere indirdiği şehirdir. Bu yüzden şair bu dokuz şehir kurtulduğunda sadece Müslümanlar değil insanlık da kurtulacaktır demektedir. Bu dokuz şehrin kurtuluşu ise Kudüs'ün kurtulmasıyla başlayacaktır.

Kudüs şehri Peygamberimizin Miraç'a yükseldiği şehirdir, Hz. İbrahim'in, Hz. İsa'nın, Hz. Musa'nın, Hz. Davut'un ve daha birçok peygamberin şehridir.

Gök şehri Kudüs şimdilerde yer şehri olmuştur. Kurşundan çiçeklerin, bombaların, tankların şehri olmuştur. Kudüs şehri şimdilerde yeniden gök şehri olacağı günü beklemektedir.

Şiirin Kudüs bölümü bir hükümle biter:

“Haksız yere bir insanı öldüren bütün insanlığı öldürmüş gibidir.”

“Alinyazısı Saati” şiirinin ikinci bölümü Bağdat için yazılmıştır.

Dicle'nin köpüklerinden doğan Bağdat bir zamanlar bizim şehrimizdi; senin, benim ve hepimizin şehriydi. Bağdat ki Kerbela şehitlerinin kanıdır, Harun Reşit'in bakışı, İmam-ı Azam'ın adaleti, Cüneydi Bağdadi'nin gözleri, Geylani'nin gönlü, Fuzûlî'nin günü, Leyla ile Mecnun'un nefesi, Hallac-ı Mansur'un şehridir Bağdat. Tüm bu uygarlığa beşiklik eden şehir bir gün gelir yabancıların istilasına uğrar. Moğollardan yüzyıllar sonra çağdaş Moğollar Bağdat'ı yeniden işgal ederler ve şehrin karanlık günleri yeniden başlar.

Yıkılıp yeniden yapılmak sanki Bağdat'ın kaderidir. Şehir yıkılır, yeniden yapılır, şehir ölür yeniden dirilir.

Şair Bağdat'a der ki:

*“Devrilen her taş benim taşım.
Yıkılan her ev benim
Benden yıkılıyor hepsi ben yıkılıyorum.
Yıkılan benim*

...

*Her zerrede ölen benim
Ölen Bağdat benim.”*

Burada şair Bağdat şehrini kendisiyle özdeşleştirmiştir. Bağdat'ta devrilen her taş, yıkılan her evle birlikte şair de yıkılmakta ve düşmektedir. Bağdat ölürse şair de şehirle birlikte ölecektir.

Şiirin üçüncü bölümü ise Şam-ı Şerif şehri için yazılan bölümdür.

Şiirin yazıldığı tarihte Şam bugünlerde yaşanan iç karışıklıkları yaşamamıştı. Ama şehrin geçmişinde tıpkı bugünlerde yaşananlara benzer, hatta daha da vahim olaylar yaşanmıştır.

Şam bizim şehirlerimizdendir. Biz Şam'ı bin yıl öncesinden biliriz. Çünkü annemizin sütü gibi yakındır bize. Şam bizim kalbimizin içinde uyur. Bize bu kadar yakın olan şehir bir gün gelmiş bizden uzaklaşmıştır. Bu şehir geçmişte öyle günler yaşamıştır ki sokaklara dökülen kan atların aşık kemiğine kadar çıkmıştır. Üstelik bu kan, şehri son koruyanların kanıdır. Bir zamanlar birlikte olduğumuz Şam gün gelmiş bizden uzaklaşmış, bir nar gibi bizden koparılmıştır.

Ama umutsuzluğa kapılmamak gerekir. Çünkü:

“Sonunda dönecek talih, gelecek Büyük Atlı
Çileye batmış İslam halkı için kurtarıcı
Görünecek ilkin Şam’da der gelenek saati”

Kendisini yaşadığı çağdan sorumlu kabul eden her sanat-edebiyat adamının yapması gerekeni Sezai Karakoç tam da hakkını vererek yapmıştır. Karakoç, şiiri bu sorumluluk bilinciyle yazmış ve ciltlerce yazılarak söylenmesi zor olan kelimeleri, cümleleri dilin ve şiirin imkânlarını kullanarak dokuz şiir kitabına sığdırmıştır. Karakoç, dokuz şiir kitabında söylediğini elliden fazla deneme, düşünce, hikâye kitabıyla açıklamıştır. Şiir dışında kalan diğer tüm kitapları bir bakıma bu şiirlerin açıklamasıdır.

Kim ki şiire yakındır; şairin şiir külliyyatının toplamı *Gün Doğmadan* başucu kitabı; kim ki düz yazıya yakındır; elli küsur düşünce kitabı raflarda okunmayı beklemektedir.

